

№24 (117) верасень 1998 г.

ШАНУЙМА БЕЛАРУСЬ!

(Ліст да школьнай моладзі)

Дарагія хлопцы і дзяўчаты!

Вы жывяце ў вельмі прыгожай краіне, якая называецца Беларусь. У нас найпрыгажэйшая ў свеце зямля, палі, ўзгоркі, лясны і рэкі. У нас самае блакітнае неба і найбуйнейшыя воблакі. Таму і людзі нашы, беларусы, самыя прыгожыя ў свеце. Нідзе няма нічога лепшага і прыгажэйшага за Беларусь. (А я ўжо трохі паездзіў па свеце і паназіраў.) Нездарма вялікія людзі нашай Бацькаўшчыны гэтак моцна любілі яе.

— Каго любіш? — Люблю Беларусь.

— Дык узаемна, — такі быў пароль Кастуся Каліноўскага. А вы ведаеце, што Кастусь кіраваў паўстаннем і змагаўся са зброяй у руках за волю і свабоду Беларусі.

Сярод каліноўцаў было шмат юнакоў, вучняў менскай гімназіі і іншых маладых абаронцаў Беларусі. Старэйшыя хлопцы змагаліся з шаблямі на конях. Маладшыя ў гімназіях — выкідвалі з клясаў партрэты рускага цара, пісалі на сценках патрыятычныя лезунгі, сьпявалі песні і гімны, палілі расейскія сьцягі. Быў час, што акупанты нават зачынілі Менскую гімназію, бо нічога не маглі зрабіць з супраціўленнем гімназістаў.

Расейскі імперыялізм і за царамі, і за балшавікамі, і за „дэмакратамі“, дзе б ён ня быў, імкнуўся паўсюдна падпарадкаваць сабе дзяцей і моладзь. Імперыялісты ўводзілі рускія школы і расейскую мову ў школах, уносілі туды свае крывавыя сьцягі і партрэты сваіх начальнікаў і, галоўнае, пачыналі хлусіць дзецям, ашукваць моладзь, паклёпнічаць на вялікіх беларусаў і навізаваць свае кніжкі, сваіх багоў і герояў, якія на самай справе былі бандытамі — такія, як Сувораў, Пугачоў, Сьдзенька Разін, Ленін, Сталін, Дзяржынскі.

Але ня ўсюды ім ўдавалася. Калі ў Польшчы, напрыклад, пасля 2-й Сусветнай вайны прыслалі ў школы рускіх настаўнікаў выкладаць па-руску, то польскія дзеці закідалі іх чарнілкамі (спэцыяльныя бутэлечкі, у якія налівалі чарніла). Расейцы з чым прыехалі, з тым і паехалі. Потым з тых польскіх дзяцей вырасталі людзі, што стварылі арганізацыю „Салідарнасць“, скінулі камуністаў і выгналі з Польшчы савецкія войскі. Цяпер Польшча вольная незалежная краіна.

У 1991 годзе мы таксама вярнулі нашу беларускую дзяржаўную незалежнасць. Але потым з'явіўся прэзыдэнт Лукашэнка, які пачаў гандзяваць незалежнасцю Беларусі і сумесна з расейцамі знішчаць наш суверэнітэт: ліквідаваў незаконна Канстытуцыю, Канстытуцыйны Суд і парламент. Раней Лукашэнка быў намеснікам начальніка турмы па гаспадарчай частцы, потым кіраваў калгасам і супрацоўнічаў з КДБ. Стаўшы прэзыдэнтам, ён загадаў сваёму АМАПу і „Спецназу“ збіваць беларускую школьную моладзь палкамі па галовах, хапаць і кідаць у турму, бо беларуская моладзь не прызнае лукашэнкаўскага савецкага сьцяга, яго гэрба „капусты“ і ня любіць самаго Лукашэнку, лічыць яго за дурня.

Такога няма нідзе на свеце, нават у самых жорсткіх рэжымах, каб паліцыя (міліцыя) збівала дзяцей за тое, што яны любяць Бацькаўшчыну і родную мову. Такога няма нідзе на свеце, каб прэзыдэнт краіны зачыняў бы нацыянальныя школы і ўводзіў чужыя, каб аддаваў бы загады спальваць нацыянальныя падручнікі і кніжкі, а вучняў школ, якія пішуць на сьцяне „Люблю Беларусь і не люблю прэзыдэнта“, кідаў бы ў турму і зьдэкваўся над імі. А гэта ўсё таму, што прэзыдэнтам у нас чужы злы чалавек.

Той, хто быў на судзе ў Менску над Вадзімам Лабковічам і Аляксеем Шыдлоўскім, бачылі і чулі, як суддзя-расеец (Лаўроў) зьдэкваўся зь беларускай мовай і паводзіў сябе як палітычны правакатар, зьневажаў беларусаў у зале, дэманстраваў, што „судзіць“ юнакоў за тое, што яны беларусы і любяць Беларусь. А ўзброены лукашэнкаўскі АМАП у гэты час акружыў суд і бясспрычинна зьбіваў людзей, што стаялі перад будынкам суда. І асабліва школьную моладзь.

Чаму такое абываецца ў Беларусі? А таму, што гэта акупацыйны антыбеларускі суд і акупацыйны прарасейскі рэжым. Яны судзяць не па закону, а па беззаконню, па загаду Лукашэнкі.

Па сапраўдных беларускіх законах не павінна быць такога суду. Але Лукашэнка не выконвае законаў. А калі законаў не выконвае прэзыдэнт, то ці павінны тады іх выконваць астатнія людзі? Закон жа для ўсіх адзін. Калі развязаць рукі ў суда і ў Лукашэнкі, то чаму яны павінны быць звязаныя ў грамадзянаў Беларусі? Ці павінны беларусы цяпець, каб маскаль пляваў ім у твар, як той суддзя Лаўроў?

І яшчэ пытаньне. Калі Лукашэнка аб'явіў вайну беларускай школе, беларускім дзецям і беларускай школьнай моладзі, то што яны мусяць рабіць? Упакарыцца, каб лупілі, як раба, па галаве, глядзець на яго „капусту“ і фізіяномію, ці змагацца за сваё беларускае права і беларускую маладую чалавечую годнасць?

Школьная моладзь цяпер мае права на барацьбу і яна змагаецца. І 6-гадовы Вадзім Лабковіч, вучань 11 класа 95-й школы г. Менска сапраўдны герой. Ён самы малодшы з трох палітычных вязняў, якіх Лукашэнка незаконна і без суда кінуў ў турму, але калі несправядлівы суд над двума зь іх, Лабковічам і Шыдлоўскім, пачаўся, то Вадзім трымаўся як сапраўдны беларус. Калі суддзя-расеец спытаўся, чаму ён зняў лукашэнкаўскі сьцяг і на яго месца павесіў беларускі бел-чырвона-белы, Вадзім адказаў: „Таму што там павінен вісець беларускі дзяржаўны сьцяг.“ І суддзю не было чаго казаць.

Сапраўдным дзяржаўным сьцягам Беларусі зьяўляецца беларускі нацыянальны бел-чырвона-белы сьцяг, якому ўжо больш за паўтэсячы гадоў, а не нейкая лукашэнкаўская савецкая ануча, якую прыдумалі балшавікі ў 1952 годзе. Лукашэнкаўскі сьцяг ня наш, не беларускі і незаконны.

Гэты яго ненармальны сьцяг і гэрб не павінны быць у беларускай школе. Выкідайце іх вон. Трэба шанаваць наш беларускі бел-чырвона-белы сьцяг і дзяржаўны гэрб „Пагоня“.

А калі настаўнікі пачнуць казаць што-небудзь супраць Беларусі ці супраць беларускай мовы, ці супраць Беларускага Народнага Фронту, то гэта не настаўнікі, а лукашэнкаўскія халуі і акупанты. Ня трэба слухаць такіх настаўнікаў, бо яны нічому добраму не навучаць. Беларусь не павінен зьневажаць сам сябе, сваю беларускую мову, сваю Бацькаўшчыну, гісторыю і культуру. Гэта могуць рабіць хіба што зусім цёмныя, дурныя і адсталыя людзі, альбо ворагі беларушчыны. Калі будзе наша беларуская ўлада, то ад такіх гора-настаўнікаў у школе і духу не застанецца.

Я жыў на Віленшчыне і, памятаю, пайшоў у школу яшчэ пры Сталіне. Настаўнікі ўсхвалялі бандыта Сталіна, казалі, што Бога няма і абзывалі беларусаў „мужыкамі“ (гэтак называць патрабавалі балшавікі). Але мы, дзеці, не зважалі на такіх настаўнікаў, а слухалі, што казалі між сабой паважаныя разумныя людзі. Цяпер усім зразумела, што тады мы, дзеці, жылі па праўдзе.

Па праўдзе жыць добра і легка. Бо сумленне чыстае. Хораша жыць сярод добрых людзей у вольнай, сьветлай краіне, на прыгожай, прачыстай беларускай зямлі, пад цёплым, Боскім беларускім небам. Гэты рай ёсць Бацькаўшчына. Яна ў сэрцы і вакол нас. Шануйма ж яе, як Бога, як бацьку і маці, як здароўе, як сьвятое, як скарб, як Божы дар, як паветра. Мы — грамадзяне сьветлай Беларусі.

Зянон ПАЗЬНЯК, Старшыня БНФ „Адраджэньне“

26 лютага 1998 г.

АД МІРОНА СУВОРАЎ ПАБЕГ

(левае фота — 31 жніўня, правае — 1 верасня)

СТАРШЫНЯ ВІЦЕБСКОЙ РАДЫ “ВЫБАР” БНФ “АДРАДЖЭНЬНЕ” УЛАДЗІМІР ПЛЕШЧАНКА ЗА КРАТАМІ

У ноч з 31 жніўня на 1 верасня знік бюст расейскага пакаводца А.Суворава, які стаяў каля гарваенкамату і Кастрычніцкага РАУС. Адказнасьць за акцыю ўзяў на сябе лягendarны Мірон. Да пастамэнту была прымацаваная цыдулка наступнага зьместу:

“У 1794 годзе Сувораў патаніў у крывы паўстаньне беларусаў за незалежнасць супраць расейскай акупацыі. Для расейцаў ён герой, для нас, беларусаў, — акупант. Помнікі Суворава на Беларусі — гэта ганьба беларускага народа. Група беларускага вызвольнага руху Мірона яе цяпець ня будзе.

Прэч акупантаў з нашай зямлі!”

Раніцай 2 верасня затрымалі спадара Уладзіміра Плешчанку па падазрэнні, што ён дапамагаў Мірону ў гэтай справе. Зараз ён знаходзіцца ў сьледчым ізалятары па вул. Гагарына.

23 верасня ў Кастрычніцкім судзе разглядаліся скаргі Ул. Плешчанкі і яго адваката Ул. Шайкевіча адносна зьмянення меры ўтрымання. Але суд адмовіў з прычыны таго, што ў абвінавачваньні супраць Плешчанкі прадугледжваецца мера пакараньня ў выглядзе пазбаўленьня волі.

Ніжэй мы друкуем сьпіс тых, хто ўзяў на сябе адказнасьць за стан здароўя нашага сябра: супрацоўнікі Кастрычні-

цкага РАУС — падпалкоўнік Заблоцкі, сьледчы Аўчыннікаў, старшы сьледчы Гінко, намесьнік пракурора Кастрычніцкага раёна Казлоў, судзьдзя гэтага ж раёна Казлоў (аднафамілец). Ёсць яшчэ некалькі прозьвішчаў супрацоўнікаў управленьня КДБ па Вітабскай вобласьці й абласной вертыкалі, але пра іх мы паведамім пазьней.

Па меры ўтрымання сп. Плешчанкі ў СІЗО сьпіс будзе папаўняцца. Сачыце за нашымі публікацыямі.

Рэдакцыя

ЗА ВОЛЬНУЮ, НЕЗАЛЕЖНУЮ І ШЧАСЬЛІВУЮ БЕЛАРУСЬ!

Дазвольце пазнаёміць вас, мае сябры, з маім асабістым флюгерам (мірончыкам), пад якім я змагаюся разам з вамі за шчасьлівае жыццё для нашых нашчадкаў.

У стане спакою, на белым фоне трохкутнага флюгера чырвоным колерам пазначаная літара М (мал. 1), што азначае, па-першае, прыналежнасьць флюгера Мірону, а па-другое, што Мірон выступае толькі за мірны шлях вырашэньня ўсіх праблематычных пытаньняў да таго часу, пакуль не навісне рэальная пагроза суверэнітэту Беларусі.

Перакуленая белая літара Л (мал. 1с) азначае, што Мірон рабіў усё, каб зьмяніць сьветапогляды жыхароў Лёзьненшчыны, скасаваць заслону цемрашальства, паказаць карані — культуру, мову, сымбалі і традыцыі.

Тры белыя трохкутнікі на флюгера пацвярджаюць залаты хрысьціянскі дагмат — трыадзінства.

У паходным стане (мал. 2) літара М на флюгера ператвараецца ў чырвоную маланку на белым фоне.

Хто з нас ведае адзіна правільны шлях да ісьціны? Ніхто! Таму ў парлямэнце краіны і павінна прысутнічаць апазіцыя. Нельга дапускаць, каб кіраваньне дзяржавай ажыццяўлялася з пастаянным ухілам у адзін бок. Напачатку такога кіраваньня будзе ўздым, потым затрымка і, урэшце, падзеньне. Калі ўвесь час гнуць у адзін бок, атрымаецца дуга і ў выніку мы вернемся да таго, з чаго пачыналі. А калі парламент, на законных падставах, будзе зьмяшчаць пэўны працэнт апазіцыі, то зь невялікімі хістаньнямі ўправа-ўлева, будзе назірацца шлях напёрда.

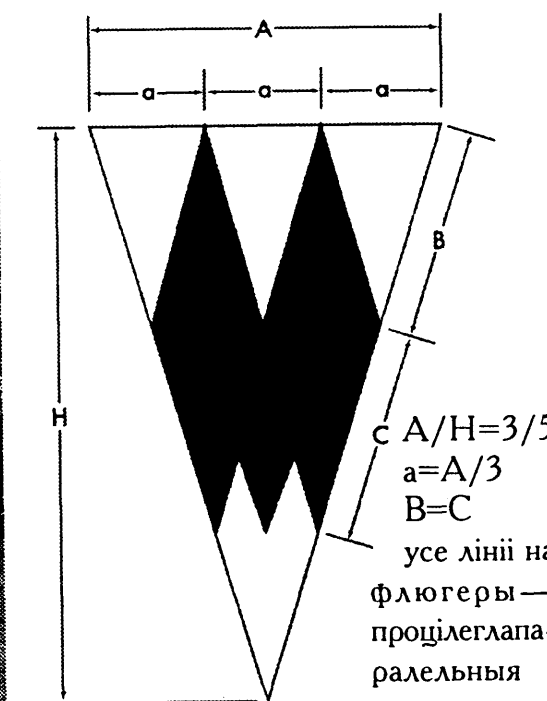
А пад час пагоні, перад тым, як кінуцца ў бойку (чырвоны колер на мал. 3) з утрыя пераўзыходзячым у сілах ворагам (тры белыя трохкутнікі на мал. 3), белая стрэлка (мал. 3А) нагадвае:

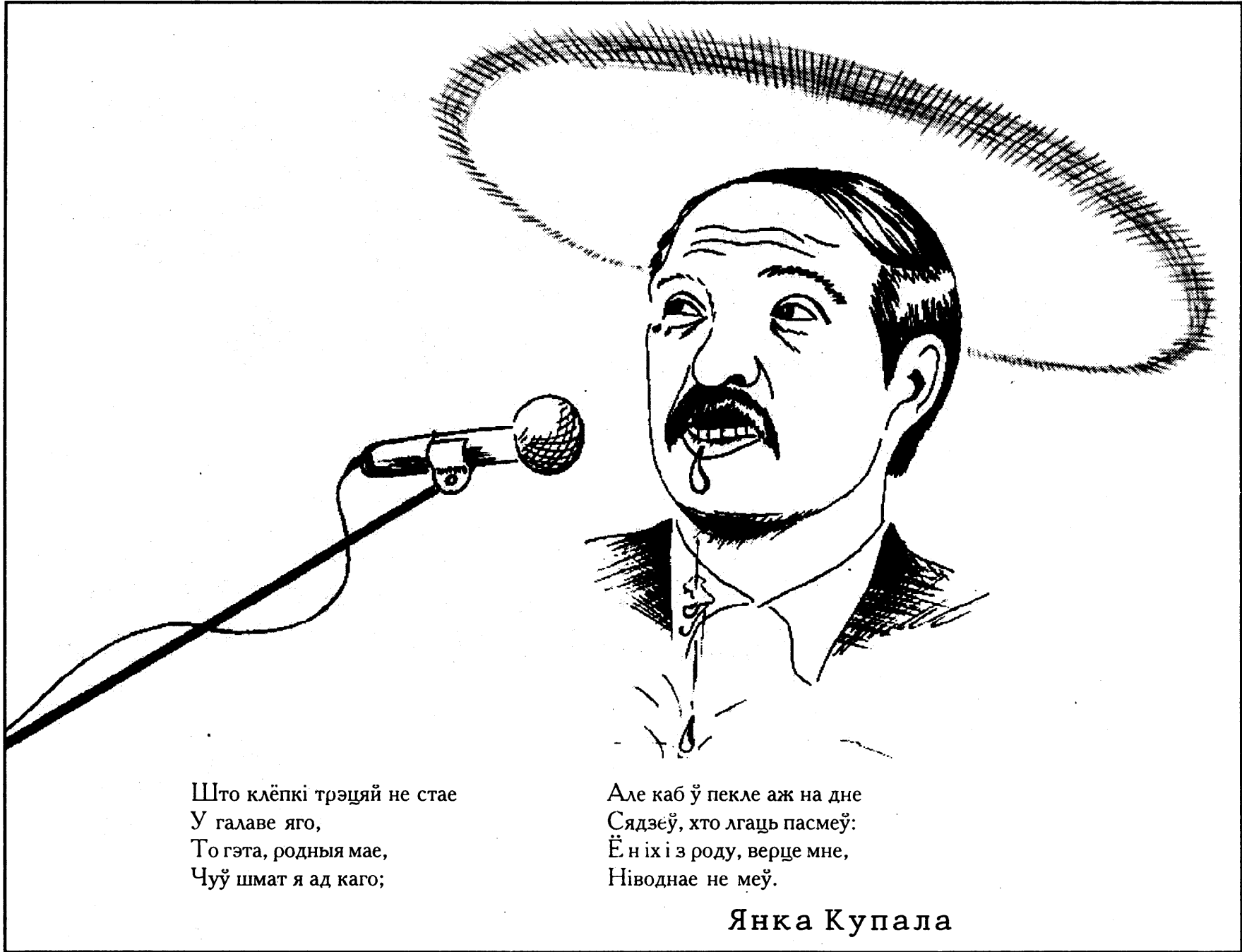
— Азірніся на свае тылы, бо ад іх добрай падрыхтоўкі і зладжанай працы залежыць наша перамога.

Флюгерам “мірончык” дазваляецца карыстацца ўсім, чые погляды на жыццё супадаюць з поглядамі аўтара. Тым, хто вядзе амаральны лад жыцця, карыстацца флюгерам ЗАБАРАНЯЕЦЦА!

Ад рэдакцыі: матэрыял трапіў да нас з крыніцаў, вартых даверу.

Мірон

Што клёпкі трэціяй не стае
У галаве яго,
То гэта, родныя мае,
Чуў шмат я ад каго;

Але каб ў пекле аж на дне
Сядзеў, хто лгаць пасмеў:
Ён іх і з роду, верце мне,
Ніводнае не меў.

Янка Купала

Адкрыты ліст

МЭРУ МАСКВЫ ЛУЖКОВУ Ю.М.

Паважаны Юры Міхайлавіч!

Даводжу да Вашага ведаму, што ў ноч з 31 жніўня на 1 верасня на адной з цэнтральных вуліцаў горада Віцебска мною быў учынены дэмантаж бюсту расейскага ваеначальніка Аляксандра Суворова.

Для расіянаў гэты чалавек, несумненна, зьяўляецца нацыянальным героем, які агнём і мячом пашыраў межы Расейскай імперыі. Для грамадзянаў Беларусі — гэта кат, што жорстка патапіў у крыві паўстаньне за незалежнасьць Тадэвуша Касцюшкі ў 1794 годзе, што мела трагічны наступствы для беларускай дзяржаўнасьці.

На працягу шматлікіх стагоддзяў пад беларускім дахам мірна суіснавалі розныя нацыянальнасьці, у тым ліку й рускія, якіх зараз тут налічваецца 1,5 млн. Беларусь заўжды даваў у сваёй хаце прытулак усім, хто

меў у тым патрэбу, амаль нічога, апроч павагі да гаспадара, не патрабуючы.

Ушанаваньне памяці Аляксандра Суворова на Беларусі зьяўляецца абразай нацыянальных пачуцьцяў кожнага свядомага беларуса й ценем кладзецца на дабрасуседскія стасункі дзьвюх краінаў.

Фактычна без пашкодваньняў зьніўшы з пастамэнту бюст, я нарэшце даў уладам зачэпку падумаць: ці патрэбны такі манумэнт у нашым горадзе? Ці можна рабіць у хаце перабудовы бяз згоды гаспадара? Тым больш, што ўжытыя раней грамадзкасьцю горада цывілізаваныя захады да ўзнаўленьня гістарычнай праўды не далі ніякіх вынікаў.

Нядаўна з адной мясцовай газеты мне стала вядома, што ўлады зьбіраюцца аднавіць бюст на ранейшым

месцы. Калі так адбудзецца, то я не магу гарантаваць непарушанасьць гэтае скульптуры на будучае.

Мне вядома, што амаль у кожным публічным выступленьні Вы выўляеце сябе захавальнікам расейскіх традыцыяў. Калі Вы не на словах, а на справе шануеце гісторыю расейскай дзяржавы, то, на мой погляд, было б мэтазгодна забраць у віцебскіх уладаў бюст Аляксандра Суворова ў Маскву. Там ён будзе да месца. Ну а на якой з вуліцаў ці плошчаў расейскай сталіцы ўсталяваць выяву зь гіпсу й мармуровай крошкі — вырашаць масквічам.

Разьлічваю на ўзаемаразуменьне.

Мірон

Ад рэдакцыі: матэрыял атрыманы з крыніцаў, вартых даверу.

НАПЯРЭДАДНІ ГРАНДЫЁЗНЫХ ПАДЗЕЯЎ (прагноз)

Беларускія ўлады паводзяць сябе так, нібы не йснуе крызісу ў суседняй Расеі. Але ў бліжэйшы час тамтэйшыя падзеі могуць істотна паўплываць на палітычныя падзеі на Беларусі.

На мой погляд не выключана, што падзеі будуць разгортвацца наступным чынам.

У бліжэйшы час пакіне Крэмль апошні расейскі імператар Барыс Ельцын. Нашчадкаў у яго няма. Пачнецца так званая “смута”. Як у часы праўленьня Барыса Гадунова.

Насоўваецца новая каўказская вайна й грандыёзны развал расейскай імперыі. І мы маем шанец зрабіцца сьведкамі гэтых гістарычных падзеяў.

Маскоўскі палітычны істаблішмэнт у разгубленасьці. Яны пакулі не разумеюць, што насоўваецца на іх краіну. Ужо не дапамогуць ні Прымаковы, ні Яўлінскія, ні Лужковы, ні нават сам Госпад Бог. Як не дапамаглі (і не магі дапамагчы) шматмільярдавы даляравыя інвестыцыі. Чаму — размова асобная.

Ліміт існаваньня вялізнага імперскага ўтварэньня цалкам вычарпаны. Пачы-

наецца другі этап распаду імперыі. Першы прайшоў пры Гарбачове, калі разваліўся Савецкі Саюз. Захаду лепш не кідаць грошы ў расейскую “чорную дзірку”, а думаць, што рабіць, каб развал быў кантралюемы, бо ў краіне шмат ядзернай зброі, а ва ўладзе другога Гарбачова зараз няма.

У гэтых умовах беларуская апазіцыя, зыходзячы з нацыянальных інтарэсаў, павінна быць зацікаўлена ў распадзе імперыі. Далей можа адбыцца так, што суседнія Смаленшчына й Браншчына будуць прасіцца ўвайсьці ў склад Беларусі.

У гэтых варунках паўстае лягічнае пытаньне: да каго прытуліцца йснуючая ўлада на Беларусі, калі ня будзе “старэйшага брата”? Кажучы пра ўладу, я ня маю на ўвазе вузкую групоўку ў Менску. Яны ўжо падрыхтавалі запасныя аэрадромы й назапасілі паліва на дарогу. Ім усё адно, на якой зямлі жыць і дзе працядаць нарабаваньня ў беларускага народа грошы.

У першую чаргу я маю на ўвазе рэгіянальныя кіруючыя эліты: вертыкаль,

партнаменклатуру, асабовы склад сілавых ведамстваў. Ня думаю, што ў іх не спрацуе інстынкт самазахаваньня, бо на працягу апошняга стагодзьдзя гісторыя трэці раз можа даць шанец адбудовы беларускай дзяржавы. У іх тут ёсьць свае карані. Тут ім гадаваць дзетак і ўнукаў, тут жыць і паміраць.

Я лічу, што ёсьць усе магчымасьці аднаўленьня беларускай хаты, некалі парушанай “вызваліцелямі” кшталту Аляксандра Суворова. Ёсць зямля, дадзеная Богам, якую ня трэба адваёўваць, як першым габрэйскім перасяленцам з Амэрыкі ў Палестыну. Ёсць жывая мова, гісторыя, культура, традыцыі. Зрэшты, ёсьць свае героі й геніі — як у мінулай, так і ў сучаснай гісторыі. Толькі вось ці будзе падрыхтаваная апазіцыя да мяркуюемых падзеяў? Ці скарыстае новы шанец мільён свядомых беларусаў?

Зьбіваецца спрадвечная мара лепшых сыноў і дачок беларускага народу — імпрэрыя зла пачынае адыходзіць у нябыт.

Якаў Віцебскі

Сатырычным пяром

КРЫНІЦЫ АСАБІСТАГА ДАХОДУ ПРЭЗІДЭНТА ЛУКІ МУДЗІШЧАВА

Завялікія амбіцыі прэзідэнта — царстваваньне ў агромністай Азііі, а затым і ва ўсім праваслаўным сьвеце — патрабуюць вялікіх грошаў. Высокі пост, адсутнасьць усялякіх маральных прынцыпаў і выгадае геаграфічнае становішча маленькай Рэспублікі азэраў і лясоў даюць яму магчымасьць “хапнуць” некалькі мяхоў даляраў.

Спынімся на некалькіх крыніцах, існуючых у цяперашнім часе. Адна з асноўных крыніцаў — гэта продаж зброі, амаль трэцяя частка якой засталася ад сканалай імперыі. Па адзёнах эксьпертаў сумы складаюць больш за мільярд даляраў. Так што, калі дзесяць на плянэце йдзе лакальная вайна ці тэрарысты захапілі заложнікаў -- ня выключана, што скарыстоўваецца менавіта гэтая зброя. Другой крыніцай зьяўляецца звычайная камерцыйная дзейнасьць. Кіраўніцтва справамі прэзідэнта стварыла шэраг камерцыйных фірмаў, вызваленых ад усялякіх падаткаў. Такіх фірмаў штосьці каля двухсот, аднак найбольш заўважнымі й прыбытковымі зьяўляюцца “Ворэкспэ” і “Фонд Известного Танцора”. Асноўны асартымент гэтых фірмаў складаюць гарэлка, цыгарэты ды аўтамабілі. Маштабы іх дзейнасьці велізарныя — напрыклад, на чыгуначнай станцыі сталіцы адной толькі гарэлка назьбіралася некалькі эшалонаў. (Была невялікая заміна з мыгняй Азііі). Аднак жа і гэты “залезальны товар” прадалі. Гадавы прыбытак — каля мільярду даляраў. Фактычна гэтыя грошы скрадзеныя ў даверлівага народу. За карыстаньне імі прэзідэнт Лука Мудзішчаў, зразумела, справаздачы нікому не дае.

Наступнай “прыстойнай” крыніцай прыбытку зьяўляецца эксплуатацыя гатэляў, дамоў адпачынку, санаторыяў, або проста падабаўшыхся будынкаў у сталіцы й іншых гарадах рэспублікі. Гэтыя будынкі фактычна адбіраюцца ва ўласнікаў. Часам нахабства кіруючай “верхушкі” не мае межаў: у 1997 г. спрабавалі адабраць у школьнікаў будынак іх навучальнай установы, а ў дзетак супрацоўнікаў паліцыі — будынак дзіцячага садка. Усе атрыманыя грошы робяцца ўласнасьцю прэзідэната. Гадавы прыбытак — каля 800 млн. даляраў.

Абедзьве гэтыя крыніцы кантралююцца правай рукою Мудзішчава “завхозам Ванюшай”. Меншая частка грошаў — каля 500 млн. даляраў — захоўваецца на асобым рахунку прэзідэнта “в Отечестве”, большая ж частка — звыш мільярда даляраў — за мяжой: Нямеччына, Швайцарыя, Аргентына.

Ёсць і іншыя крыніцы прыбытку. Напрыклад, адна вядомая замежная фірма, рызыкнуўшая падзярабіць, выплочвае падатак ведамству “завхоза Ванюшы”, назамест таго, каб плаціць іх дзяржаве. Грубае вымагальніцтва (фактычна той жа рэкет) кіраўніцтва справамі прэзідэнта меў месца і ў дачыненні да розных гуманітарных фондаў. Альтэрнатыва гэткай — палову грошаў прэзідэнта, а на астатнюю можаць быць гуманізмам колькі жадаеце. У іншым выпадку — вымятаюцца з Рэспублікі азэраў і лясоў. Хто заплаціць — застаўся, хто не — зьехаў. Уцёск аказваўся вельмі грубы, гуманітарныя грузы арыштоўваліся, нават калі гэта былі хутка псуючыяся лекі. Быў нават сьмяротны выпадак — дзяўчынец патрабаваўся інсулін, якога ў аптэцы не было, а агромністая партыя гэтых лекаў была затрыманая, і захоўвалася ў непрыстасаваным для гэтага спортзале нейкай школы. Дзяўчынка памерла...

Наступная крыніца прыбытку, яшчэ больш сакрэтная за папярэднюю, але рэгулярная. Яна пад кантролем сакратара Рады Бясьпэкі таварыша Шэльмана. У яго маецца цікавая папка з дакументамі, якую можна было б назваць гэтак: “Структура бандфармаваньняў рэс-

публікі”. Дадзеныя падзеленыя па гарадах. Колькасьць групаў, кіраўніцтва, аб’ём кантралюемага капіталу, прыбытак, тэлефоны, прозьвішча й мянушка аўтарытэту, колькасць кожнае групы. Найдакладнейшая інфармацыя атрыманая з розных крыніцаў: спецслужбы й паліцыі. Усе яны абкладзеныя падаткам, зразумела ў чыю карысьць. Агульная сума вядома толькі таварышу Шэльману. Злосныя непацельшыцы караюцца. За ўвесь час кіраваньня Луки Мудзішчава не было ніводнага буйнога працэсу, зьвязанага з ліквідацыяй банды. Ніводзін завадатар не сеў у турму, наадварот, гэта паважаныя людзі, якіх лічаць за вялікі гонар запрасіць на розныя неафіцыйныя мерапрыемствы. Затое вельмі шмат людзей, што селі нізавошта. Ці ты вядомы журналіст, ці герой працы, ці міністар, — але калі ты сказаў ці, барані Божа, зрабіў штосьці насуперак Мудзішчаву — пасадыць.

Не вельмі арыгінальнай, але досыць стабільнай зьяўляецца шчэ адна крыніца прыбытку прэзідэнта. У свой час ён дазволіў “святным отцам” праваслаўнай царквы бязпашалінна гандляваць гарэлкай. Выгнаньне Хрыстом гандляроў з храма “святые отцы” пасляхова забыліся, і энергічна распачалі гандаль “зялёным зьмеем”. Як вада з-пад крана пацяклі даляры. “Отцы” нарадавацца не могуць. Ды вось бяда — аб гэнай цудадзейнай крыніцы не забыў і прэзідэнт, які, растлумачыўшы ашаломенным “отцам”, што “Господь велел делиться”, перыядычна вышкікае з царкоўнае касы патрэбную порцыю “зялёных”, не раўняючы, што тую пасту з цюбіка. Прычым гэтак безцэрымонна, што нават “смирненные отцы” пачынаюць абураліцца.

Грошаў на рахунках прэзідэнта сабралася шмат. А трэба ўспомніць, што яго бізнэс пачынаўся нагэтулькі проста й, а б адначай, нагэтулькі вынаходніцкі, што ў час Астапу Бэндару пазайздросьціць.

Колькі год таму бравыя хлопцы “Лука, Віцёк і Ванюшка” сыкнуліся ў шапку ды набылі ў аднаго “крутога” хлопца “Мерседэс” прадзіраўленыя куляі. Потым, год час выбарчай кампаніі, гэты “Мерседэс” стаў асноўнай дэкарацыяй інсцэніроўкі “покушэния на борца с мафіей і корупцыяй”. Нават дзірка ад кулі ўжо была. “Ванюшка” не будзь дурань і добра разумеў свайго шэф, а таму, зразумела, добра чуў, як цюкнула па дзьвярах машына “бандітская пуля”. Нічога кепскага тая міфічная куля Мудзішчава не зрабіла, затое пасадзіла ў крэсла прэзідэнта Рэспублікі азэраў і лясоў. Ну вельмі тут даверлівы народ жыве, што зробіш... Гэтая рыса нацыянальнага характару ў сукупнасьці з патрыманым “Мерседэсам” і дала вышэй названай тройцы доступ да дзяржаўнай скарбніцы.

Зараз прэзідэнта не хвалюе, што дзякуючы яму 90 адсоткаў насельніцтва жабракі. Яны ж усё адно вераць, што ён “чэсны”, як той цыган, што прадае на кірмашы коней. Вераць нават ў тое, што прэзідэнт можа кіраваць законам і эканомікай і прыроды, у тое, што спыніць абвал курса “зайчыка”. А калі зыкнуць з крамаў вопратка й прадукты -- павераць, што гэта штукі імперыялістаў. Хутчэй за ўсё амерыканскіх... Ну што тут скажаш? Але ж ёсць у гэтай краіне й разумныя людзі. Прыйдзе час і Лука Мудзішчаў будзе адказваць за сваю дзейнасьць. І не ўратуюць яго тыя даляры, што зараз ляжаць у розных банках. А царстваваньне ў вялізарнай Азіііі яму не будзе, хаця й вельмі хочацца...

Былы афіцэр
“спецслужбы”,
а зараз пенсіянер
Урал Латыпа

Адрас рэдакцыі: Крапівінскае поле пад Воршай
Код 8.09. тэлефон 1514
Набрана й зьвярстана выдавецкай фірмай СІПХАЗ
Надрукавана ў друкарні Кастуся Каліноўскага

“Выбар”. Заснавальнік: Віцебскі клуб выбаршчыкаў
“За дэмакратычныя выбары”
Рэдактар Барыс Хамаіда
Наклад 499
Замова — 77
Падпісана да друку 29.09.98 г.